

Maria Coll i Pigem (Mataró, 1977) és llicenciada en història i periodisme. Professionalment sempre s'ha dedicat a aquestes dues facetes. Ha col·laborat en diversos mitjans de comunicació, com ara l'Agència Efe i les publicacions *El Singular* i *Sàpiens*. També ha publicat els llibres *La vaga d'usuaris de tramvies de Barcelona de 1957* i *Ètica i èxit, converses amb valor*. El seu darrer treball, *Al Paranimf!*, és un estudi sobre la primera revolta estudiantil a la Barcelona del 1957. La matoronina recull la veu de diversos testimonis directes d'aquesta lluita antifranquista nascuda a la Universitat de Barcelona durant el curs de 1956/1957.

És un hivern fred, Barcelona bull de consignes antifranquistes i esclata la segona vaga de tramvies. Els estudiants es mobilitzen, els estudiants conspiren, els estudiants editen pamflets subversius... Les autoritats franquistes no faran altra cosa que reprimir els estudiants. Les forces d'ordre públic ocupen els principals centres de la ciutat, però sobretot la zona de la plaça Universitat.

Maria Coll, per al seu treball, va realitzar més de vint entrevistes amb protagonistes d'aquella revolta estudiantil, entre els quals hi havia Tomàs Alcoverro, Jordi Argenter, Feliu Formosa, Armand de Fluvià, Concepció Ferrer, Salvador Giner, José Antonio González Casanova, Luis Goytisolo, Miquel Izard, Joaquim Marco, Núria Sales, Xavier Rubert de Ventós, Francesc Sanuy...

L'autora s'endinsa en el món estudiantil de l'època i aconsegueix fer-nos cinc cèn-

La revolta d'estudiants del 1957

tims a través d'una crònica acurada d'aquells fets. Una revolta que va començar el 21 de febrer del 1957, quan més de sis-cents estudiants es van reunir al Paranimf de la Universitat de Barcelona amb la intenció de celebrar la primera Assemblea Lliure d'Estudiants. Dins del Paranimf van aparèixer pancartes, tota mena de propa-

ganda política i se sentien proclames que reclamaven justícia, democràcia i llibertat. La policia va envoltar la Universitat. Els estudiants, sense autorització acadèmica, es van tancar al Paranimf. Un grup d'estudiants va presentar un manifest per ser discutit i aprovat per l'assemblea. L'acte va esdevenir una tancada en què els estudiants reivindicaven la democratització de la Universitat.

És el primer gran acte massiu protagonitzat per una joventut que pren partit clarament contra la dictadura. Fotografies de Franco i de José Antonio surten volant per les finestres. La policia entra a la Universitat, però fins al final de la tarda no eben ordres de desallotjar el Paranimf.

Maria Coll ha aconseguit posar llum a uns fets poc coneguts de la nostra història, uns fets que podríem catalogar d'inicis de la lluita contra el franquisme a la Universitat. Els estudiants esdevindrien avantguarda en gran part de la lluita antifranquista d'aquells anys. Aquest és precisament un relat que ens retorna la memòria de les lluites d'una joventut universitària que, jugant-se el futur, van decidir sortir al carrer a reclamar les llibertats. L'acte de revolta estudiantil va acabar amb una dura repressió manifestada en expedients que anaven des de la pèrdua del curs fins al pagament de matrícula doble. L'autora publica un annex amb el nom dels 718 estudiants que van ser expedientats, no només per l'assalt al Paranimf, també per les protestes per la invasió soviètica d'Hongria i la segona vaga de tramvies de Barcelona. *

Imatge de la revolta a la plaça Universitat de Barcelona el 1957
ARXIU

**AL PARANIMF!
LA PRIMERA
REVOLTA
ESTUDIANTIL**
Maria Coll i Pigem
Editorial: Base
Barcelona, 2017
Pàgines: 215
Preu: 17,80 euros

NOVEL·LA ÒSCAR MONTFERRER

Per a coneixedors

El generalment interessant director de cinema Spike Lee va fer un esguerro que va titular *Puja a l'autobús* (1996) en què glossava una marxa manifestació massiva reivindicativa d'afroamericans en què un milió de persones tenien com a destinació la ciutat de Washington. Més recentment, *12 anys d'esclavitud* (2013), de l'Steve McQueen, va ensopegar en les mateixes pedres.

Tant l'una com l'altra observen un to haigogràfic que estableix massa distància entre els seus relats i la realitat que sembla que volen mostrar, d'una banda, i, de l'altra, creen una mena de búnquer emocional que només obre les portes, paradoxal-

ment, a aquells que ja són a dins, amb la negritud com a escut i, també, com a arma llancívola.

Discriminació positiva

El venut no té res a envejar a aquestes propostes filmiques que se li fan cosines germanes a l'hora de reivindicar l'orgull d'un poble i amb les quals comparteix l'afany de treballar per una discriminació positiva que fa més mal que bé a l'eficàcia del relat en provocar, fonamentalment, un distanciament extraordinàriament intens que, en ocasions, apel·la a l'avorrimient.

La novel·la de Paul Beatty –lloada i prestigiosament guardonada amb el Man

Booker– està farcida de referents que segur que són extremament populars i comprensibles en un context sociocultural determinat –el seu– però que són orfes de qualsevol vestigi d'universalitat.

La referència continuada a elements propis d'una cultura massa concreta genera un microcosmos hermètic que el Paul Beatty no es molesta a explicar als forans perquè dona per fet que els seus lectors naturals l'entendran sense problemes. Segur que sí, que l'entenen, els seus lectors naturals. Més difícil ho tindran els lectors sobrevinguts, que, esnobs a banda, patiran sovint la temptació de demanar a l'autor: "Exactament, què m'estàs explicant?" *

EL VENUT
Paul Beatty
Traducció:
Jordi Cussà
Editorial: Més Llibres
Alzira, 2017
Pàgines: 391
Preu: 21 euros